

החברותא

החברותא בשאנן פנמי להבדים גליון מס 337 בס"ד ערש"ק פר' עקב כ' מנחם-אב תשס"ה

פצוצים יקרים

את ה' אלקיך תירא (י"א, י"ג) דרשו חז"ל את ה' אלקיך לרבות ת"ת, כלומר שגם תלמידי חכמים חייבים ביראת ה' (ר' אהרן מקרלין)

והיה עקב תשמעון (י"א, י"ג)... לא רק ראשית חכמה יראת ה' אלא גם סוף דבר הכל נשמע את האלהים ירא ואת מצוותיו שמור, וזה והיה עקב תשמעון בסופו של דבר תשמעו ותקיימו ראשיתה של האמונה מצימות וסופה הכרה.

והיה עקב תשמעון (י"א, י"ג) והיה לשון שמחה שמחה גדולה תהיה ברכיע אם "עקב" - כאשר בסוף ימי הגלות בעקבתא דמשיחא יבואו על האדם מישראל נסיונות קשים ומרים וככ"ו תשמעו תוסיפו גם אז לשמוע בקול השי"ת ולשמור תורתו אז ישמח ישמח שמחה גדולה.

והיה עקב תשמעון (י"א, י"ג) - ושמר ה' אלקיך לך וגו', וכבר דקדקו המפרשים אמאי פתח בלשון רבים וסייב בלשון יחיד, אפשר לפרש ע"פ דברי המרש"א בקדושין (דף לט) דבזכות הרבים מקבלים שכר גם בעוה"ז לכן פתח בלשון רבים דע"י שיקיימו המצוות ומעשים טובים ברבים יתקיימו כל ההבטחות ואהבך וברכך גם בעוה"ז. (דברי נפתלי)

כי תאמר בלבבך וגו' (י"א, י"ד) זה ברור שאם תחשוב שהנך גדול וחזק ותוכל להחזיק מעמד בכוחות עצמך או לא תצליח אם תאמר רבים הגוים האלה ממני ותהיה בהכנעה או לא תירא מהם כי הכל מאתו יתב"ש. (בניה לעתים)

ונשל ה' אלקיך את הגוים האלה מפניך מעט מעט ... פן תרבה עליך חית השדה (י"א, כ"ב) חית השדה מרומז ל-מדות, החייתיות והבהמיות, והדרך שלא לסמוך על כוחו ועוצם ידי פן ירבה עליה חית השדה בעצם הנצחון. אלא שיסמוך על חסדי השי"ת ויתקדם לטהר עצמו בתשובה והבא לטהר מסייעין אותו לאט לאט עד שזוכה לגאולה השלימה.

וזכרת את כל הדרך - למען ענותך לנסותך (י"א, כ"ג) לנסותך אם הינך סומך על השי"ת, הצדיק נמצא בנסיון ורואה איך שההשגחה הפרטית מאירה עיניים כנגדו, ואילו את הרשע מנסה ה' כדי שהרשע עצמו יכיר ברשעותו. (אהלה של תורה)

בעת ההיא אמר ה' אלי פסל לך וגו' ועשית לך ארון עץ (י"א, כ"ד) ... בכך ניתנה הוראה מראש שאין הם עתידין להשתכר שנית וכלולה בכך ההבטחה שיעור ישראל יתקיים ועתידים ישראל להיות נושאי תורת ה' ושומרי משמרתה למרות חוסר שלמותם בהווה. (רשרה)

עיני ה' אלקיך בה מראשית שנה ועד אחרית שנה (י"א, כ"ה) בתורה 'מרשית' חסר א' שזה לשון רש לרמוז שתמיד השגחת השי"ת עלינו, גם בשעה שאנו ח"ו רשים ודלים במעשים טובים, מ"מ ההשגחה הפרטית היתה עלינו להיטיב עמנו. (אור השבת)

והיה אם שמוע תשמעו וגו' (י"א, כ"ז) והיה לשון שמחה כפי השמחה והשתוקקות האדם אל המצוה כך זוכה לשמוע ולקיים, והיה אם שמוע בשמחה עי"ז תשמעו - לכן תקנו ברכה קודם המצוה. (שפת אמת)

ראה אנכי נותן לפניכם היום ברכה וקללה (י"א, כ"ז) התחיל בלשון יחיד וממשיך בלשון רבים, לומר ראה שבכל מעשה ומעשה הנך מביא לך ולעולם כולו ברכה או קללה שכן אמרו חז"ל לעולם יראה אדם כאילו כל העולם חציו וכאי חציו חייב עשה מצוה אחת אשריו שהכריע את עצמו ואת העולם כולו לכף זכות עשה עבירה אחת אוי לו שהכריע את עצמו ואת כל העולם כולו לכף חובה. (תורת משה)

ראה אנכי נותן לפניכם וגו' (י"א, כ"ז) אמר הרמ"מ מקוצק בזכות הרבים בא גם היחיד לכלל ראה בתורה ובחוקיה, אמנם יש להוסיף שבראש וראשונה ראה את ה-אנכי שלך בדוק עצמך קודם ואז תקלוט השפעת הרבים. (באהלה של תורה)

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

337
1

שיחת הרא"ש ז"ע"א חוה"א סוכות תש"ן חב"א לנפול"ם ע"א

וכאשר הוא מאמין ככה אזי הרבש"ע הוא חי וקיים. כי בלאו הכי מי יודע מי הוא. העולם חי עם רגש, עם המציאות של הרגש של עצמו. הוא יכול להיות גאון הגאונים, אבל הוא מכנה את הקדושה עם הכינויים שלו, כפי מציאות התענוג שבה הוא חי. וכאשר יש לו תענוג אזי הוא מכנה את התענוג הזה 'קודשא בריך הוא'. הוא לא מגלה את מציאות הבורא, והוא לא מזכה אותו בתואר, הוא רק מכנה. את הרגש שלו הוא מכנה 'קודשא בריך הוא'. וזה לא הקב"ה. הרי הקב"ה אינו רגש, אין לו גוף ולא דמיון כלל. ואידך אתה יכול לגשם את הרבש"ע. ומאחר, שהרבש"ע אינו גוף ואין לו דמיון כלל, אם כן מה הוא - אמונה. ובאזיה אופן האדם חי, ע"י שהבורא שהוא - סיבת כל הסיבות ועילת כל העילות - מסבב הסיבות שולח לו סיבה של חיות, כמו שנאמר כל הנשמה תהלל י-ה. וממילא מן הרגש הזה שלו הוא מגיע אל הפעולות של הרבש"ע. כי מאחר שכל החיות שלו אינה ממנו בעצמו רק מהחיות של הקב"ה, נמצא שהוא מעצמו לא חי, והרגש שלו אינו כלום, ואם כן אידך בכל זאת הוא חי - על ידי האמונה. שהוא מוכרח להאמין שהרבש"ע מסבב לו את הסיבה של חיות של אמונה, שהיא מקרינה לו הקרנות ממנו - מהתווה ובוהו שלו - למציאות השלימות, בכדי שהוא יכיר את מציאות השלימות שלו מהשלימות של הרבש"ע. וממילא אז האדם יודע שיש בעולם "חי וקיים". כי מהיכן הוא יודע שיש חי וקיים? מי אומר דבר כזה? רק דוד המלך מצא את זה אחרי שהדבר כבר נשכח.

רק כאשר האדם מגיע לשלימות הביטול, וממנו לשלימות האמונה, אזי חדשים לבקרים אמונתך, כל נשימה היא התחדשות הבריאה, בריאה חדשה, ובכח מה הוא החדשים לבקרים, ע"י ש'רבה אמונתך', על ידי שהוא עובד על הרגש ולהכיר שהוא לא מציאות, שהרי הוא תווה ובוהו, ואם זה תווה ובוהו אם כן מהיכן אני חי - מהאמונה. אני חי מזה שיש בי כח אמונה, והכח

"רגש תשואות הושע נא" (מתוך פיוט להושענות)

תשואות = מתנות. איזה רגש, ומהי המתנה? על ידי שהאדם מגיע למציאות הרגש שלו, להכרת הרגש שלו, מזה הוא מגיע למציאות הביטול שלו, ולתווה ובוהו שלו. כי בשעה שהוא משיג שהוא רק רגש, הנאות וסיפוק, ואם כן הוא מציאות, ומכיון שכך הוא לא מציאות שיש לה חיות, רק תווה ובוהו. נמצא שמזה שמגיע להכרת הרגש שלו, השיג ממנו עצמו את המציאות שלו שאיננה אלא תווה ובוהו, ותווה ובוהו אין לו חיות, ואין לו כח נשימה, ואם כן מהיכן הוא חי ונושם? ובעל כרחו יגיע להכרה שהנשימות שלו הם מהכח של הרבש"ע. ועל זה נאמר "כל הנשמה תהלל י-ה". י-ה זה דין, והיינו כי האדם הוא כולו דין, ואין לו כח הקיום, כי הוא הרי רק רגש, ורגש הוא מציאות, ואם כן מהיכן הוא לוקח את החיות, את הכח לנשום, מהרבש"ע. וזה "כל הנשמה תהלל י-ה" - מן הדינים שלו הוא משיג שהנשימה היא מהרבש"ע, מהכרת הרגש שלו הוא משיג ממנו בעצמו שיש בו כח המחיה אותו, שזה הוא האמונה.

והיינו כי הרבש"ע הוא לא מציאות. בשר ודם הוא מציאות. ולכן כל עוד שהוא מציאות אינו יכול להשיג את הבורא, כמו שנאמר "כי לא יראני האדם וחי", רק באמונה אפשר להשיג אותו. וכאשר האדם מכיר את מציאות הרגש שלו אז הוא מאמין. כי זה שהוא רגש מראה שהוא תווה ובוהו, ואינו מציאות, ואין לו קיום, ואין לו כח לעשות פעולות. הכרת הרגש שלו הביאה אותו לשלימות החיים שלו, להכיר שהמציאות שלו היא לא מציאות, ומעצמו הוא לא חי ולא נושם. וכשהוא מגיע לכוז דרגה של אמונה, של אמונה פשוטה, שהרבש"ע הוא שסיבב את הסיבה שהרגש שלי יהיה מפעיל, להגיע בסיבתו לתווה ובוהו, והוא יקדין לי מהתווה ובוהו של ששת ימי בראשית, אז אם יש לי נשימה הוא מוכרח להאמין שזו הנשימה שלו ולא הנשימה שלי.

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

המשך מעמי קודם

37
א

וקיים', אבל זה לא 'חי וקיים'. חי וקיים נקרא שהוא מבוטל לגמרי, שהוא כלל לא מציאות בקיום העולם, שאין לו בכלל קיום והוא חשוב כמת בגלל שהוא תוהו ובוהו, וממילא מוכח ששלימות החיים שלי זה מהרבש"ע, כי בתוהו ובוהו אין נשימה. ולכן אמר דוד המלך "כל הנשמה תהלל י-ה". כי כל נשימה היא התחדשות שהרבש"ע מקרין מתוהו ובוהו, מהאמונה הפשוטה. ואמונתך בלילות.

כאשר האדם מגיע למציאות של עצמו, מזה הוא יכיר את מציאות הבורא עולם. תמיד מדברים מסיבת כל הסיבות ועילת כל העילות אבל לא חיים את זה בגלל שהאדם חי את עצמו. אומרים 'סיבת כל הסיבות ועילת כל העילות' ולא יודעים מה שאומרים, זה פחד נורא. אבל כאשר אני כבר לא חי את עצמי בגלל שאני תוהו ובוהו, ואז הרי אין לי עוד חיות ואין לי נשימה, אז מאיפה אני חי? התשובה היא - אמונה, אני מאמין שיש בי כח והכח הזה מוכה לי את הרוח חיים. נמצא שהסיבה היא שעזרת לי. אני מוכרח להאמין שיש סיבה, אם לא כן איך אני חי ואיך אני יכול לנשום.

כאשר יש לאדם כשלונות, כגון שהוא בכעס והעצבים שלו מתוחים, והוא מבקש מהרבש"ע שיעזור שהעצבים שלו ירגעו. הנה כל עוד שהוא מציאות, כאשר הוא פונה אל הרבש"ע ומבקש ממנו, ולא משנה על מה הוא מבקש, הוא חי במציאות שלו, ואת המציאות הזו הוא מכנה 'בורא עולמים' שאין לו גוף ואין לו דמיון כלל. הוא לא מציאות, רק סיבות. סיבת כל הסיבות ועילת כל העילות. אך כאשר הוא מגיע באמצעות הכשלונות הללו אל הרבש"ע שברא אותו כך, הוא מגיע אל התוהו ובוהו. כל אחד מוכרח להכנס לתוהו ובוהו כי העולם הזה הוא תוהו ובוהו, כמו שנאמר "בראשית ברא אלוקים את השמים ואת הארץ והארץ היתה תוהו ובוהו", שכל הבריאה היא תוהו ובוהו. וכשהאדם נכנס לתוהו ובוהו הרי הוא כמת, כי תוהו ובוהו אין לו חיות. ואם כן אין לו חיות מכח עצמו, ומה שהוא חי זה רק מכח האמונה, מהתוהו ובוהו של

אמונה נותן לי מציאות הקיום על ידו, שהוא שולח לי את הסיבה לקבל את החיות. ואז הוא חי וקיים. וזוהי ג"כ הכוונה במה שנאמר "דוד מלך ישראל חי וקיים". חוץ מהרבש"ע אין מי שהוא חי וקיים, וגם דוד המלך נסתלק לבסוף. ורק מכיון שעד דוד המלך אף אחד לא ידע שיש דבר כזה 'חי וקיים', כמו היום שהעולם כ"כ ירוד שלא יודעים מזה כלל, דוד המלך אחרי כל המכאובים שלו השיג, "ואודיע אמונתך בפי" שהוא 'חי וקיים'. ומכיוון שעל ידו נודענו שיש חי וקיים, בזכות שהוא עבר את כל הצרות שלו ואת כל הבושות שהיו לו, והוא קיים את הבושות, דהיינו שהוא חיזק את זה בעצמו שהכל אמת, ואז הוא נהיה איש אמת, ובזה הוא נהיה הבסיס לקדושה וזכה להקרא 'חי וקיים'. ומכיון שכך, אמר לו הקב"ה, אתה הוא 'חי וקיים' כי מהיכן נודע שאני חי וקיים, ממך נודעתי שאני חי וקיים, מעכשיו אתה 'חי וקיים' כדי שתודיע ממך שאני חי וקיים. בלעדיך לא יודעים. מי יכול להשיג מה הוא. רק חולמים שיודעים. וכי היום יודעים שיש חי וקיים? אין אחד שיודע, אפילו התלמידי חכמים אין היום מי שיודע שיש 'חי וקיים'. זה שהם לומדים גשמעק ויש להם הנאה בלימוד, את זה הם מכנים 'קודשא בריך הוא', ובזה הם עושים אותו למציאות, בעוד שהוא לא מציאות. כי לא יראני האדם וחי, אין לו גוף ולא דמיון כלל. רק באמונה.

כאשר האדם משיג את המציאות שלו, שאינה מציאות. ואין לו חיות, ואין לו קיום. הוא מוכרח להאמין שיש כח שהוא נותן בו את החיות, על ידי שהוא - סיבת כל הסיבות ועילת כל העילות - מסבב את הסיבות שהוא יאמין ויכיר שהוא 'חי וקיים', ועל ידו הוא 'חי וקיים'. וכאשר האדם מגיע לכך שממנו מפורסם שהרבש"ע חי וקיים זהו "רגש תשואות". כלומר, הרגש הזה הוא מה שהאדם משיג שאינו אלא רגש, והרגש הזה אינו כלום. וזו היא מתנה גדולה, כי מזה הוא משיג את בחינת 'חי וקיים'. אך ללא כל זה מי יכול לדעת מהו 'חי וקיים'.

כולם אומרים 'חי וקיים', מרעישים עם הפה 'חי

של ששת ימי בראשית, שיכירו וידעו כל יושבי תבל, כולם יכירו שהכל הוא הרבש"ע. והוא ענין "ואמונתך בלילות", שהאמונה נגלית מתוך הלילה, בגלל שזה לילה אפל, כזה לילה שלא יכול להיות לילה יותר מזה, תוהו ובוהו. ומזה מתגלה התוהו ובוהו של ששת ימי בראשית. כי התוהו ובוהו של ששת ימי בראשית הוא מציאות ה'. ואנו, התוהו ובוהו שלנו - שהוא רק דוגמא של ששת ימי בראשית - הוא תוהו ובוהו ממש, ללא רוח חיים, חושך ואפילה וחלקלקות בלי כלום. אין חושך יותר גדול מזה. ואז מאיר בו התוהו ובוהו של ששת ימי בראשית. ואז יהיה בית שלישי, ויהיה תחית המתים. "ה' למבול ישב וישב ה' מלך לעולם". כאשר יגיע העולם לבחינת מבול, אז וישב ה' מלך לעולם. וזה הוא בחינת משיח.

"ואמונתך בלילות", הוא חי מהתוהו ובוהו של הקודשא בריך הוא. ואז הוא קולט, והוא מאמין, שיש דבר שנותן בו את הכח לפעול פעולות. מכיון שמיאמין שהוא לא יכול לעשות את הפעולות, כי הוא מציאות שלא יכול לעשות נאום, תוהו ובוהו, כמת ממש. וממילא מאמין שיש אחד טמיר ונעלם מעיני כל, "כי לא יראני האדם וחי", שהוא בכוחו מפעיל אותו, ובאמצעותו הוא פעיל. וכיון שמכוחו הוא חי, אם כן הוא שוב מציאות, ויש לו קיום, והוא חי מכח הסיבות.

וזו היא בחינת משיח. חיים כאלו שכל העולם כולו תוהו ובוהו, וכשהוא נושם זה רק הרבש"ע, וכשהוא מדבר שכינה מדברת מתוך גרונו. כשזה יהיה, יהיה התיקון של כל העולם. בגלל שהעולם יגיע לבחינת תוהו ובוהו. ואז יתחדש התוהו ובוהו

שהשמחה במעונם

הר"ר מרדכי קורנפלד ומשפ' להולדת הנכד

הר"ר צבי ראנד ומשפ' להולדת הנכדים

הר"ר שמעון קורנפלד ומשפ' להולדת הבן

הר"ר נחום פסחוביץ ומשפ' להולדת הבת

הר"ר גדליה סגל ומשפ' להולדת הנינות הר"ר בנימין זאב סגל ומשפ' להולדת הנכדות

הר"ר נחמיה סגל ומשפ' להולדת הבת

הר"ר אברהם קלצקין ומשפ' להולדת הבת

הבה"ח עלי גולדרינג לאירוסיו

הר"ר נחום גולדרינג ומשפ' לאירוסיו הבן

הר"ר ישעי' קרויס ומשפ' לאירוסיו הבת

הר"ר שמואל קלירס ומשפ' לנישואי הנכדה ולהכנס הנכד לעול המצוות

הר"ר יהודה קלירס ומשפ' לנישואי הבת

הר"ר משה ברזל ומשפ' להכנס הבן לעול המצוות

הר"ר יוסף חזן ומשפ' לנישואי הבת

לעילוי נשמת

ר' יצחק ב"ר יקותיאל יהודה וינקלר ז"ל נלב"ע י"ט סיון תשס"ח
ת. נ. צ. ב. ה.

לעילוי נשמת מוה"ר ר' אשר ב"ר אריה מרדכי זצ"ל זי"ע